

572
1957

საბავშვო
აღზრდის

ღელა

„ზავსი, ეპლე ღვინე,
იღვინე, იღვინე შავი,
და პეპე, კახელი, სეველია
ხამხამი კახელი“

№ 5

საბავშვო და ცხელიანი არსებითი
შინაი ბავშვობათის

აპრილი
1957

ფესტივალი

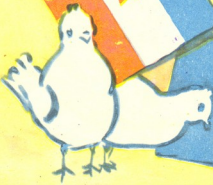
ნახატები გ. ბუღიაშვილის

უფროსი და-ძმებისა და მეგობრებისაგან, ალბათ, ხშირად მოგისმენიათ: „აი, ჩვენ ფესტივალისათვის ვეზადდებით; ფესტივალის სახელობის ბალი გავაშენეთ, ლამაზი საჩუქრები დაეამზადეთ, მტრედები გამოეზარდეთ, სიმღერები და ცეკვები ვისწავლეთ“.

ფესტივალი უცხო სიტყვაა და დიდ მუსიკალურ დღესასწაულს ნიშნავს. მაგრამ ფესტივალის დროს მუსიკის, სიმღერისა და ცეკვის გარდა ბევრ სხვა სანახაობასაც უჩვენებენ. ასეთი დღესასწაული სხვადასხვა ქვეყნებში უკვე ხუთჯერ მოეწყო, მეექვსედ კი ჩვენს დედაქალაქში მოსკოვში ჩატარდება. ამ დღესასწაულზე მსოფლიოს ყველა კუთხის მშვიდობისათვის მებრძოლი ახალგაზრდები მოსკოვში შეხვდებიან ერთ-

მანეთს. მოსკოვში ჩასვლამდე კი ისინი თავიანთ სამშობლოში ჩატარებენ ფესტივალს; საუკეთესოზე საუკეთესო მომღერლებს, მოცეკვავეებს თუ საორტსმენებს შერჩევენ ჩვენს ქვეყანაში გამოსაგზავნად.

ამ დღეებში უფროსებთან ერთად, ალბათ, თქვენც იზეიმებთ საქართველოს ფესტივალს, გავახარებთ ყვეილებით სადღესასწაულოდ მორთულ ქალაქში გავლა; უსათუოდ დაინახავთ მთაწმინდაზე აგიზგიზებულ კოცონს; შეიძლება უფროსებთან ერთად მტკვარზეც გაისეირნოთ; საღამოთი კი შავერსტატებით მალლა ატაცებულ დროშებს დაინახავთ და პროექტორების სხივებით განათებულ ცას შეაქვრდებით. თქვენ იმასაც შეამჩნევთ, რომ ზოგი-

ერთ ახალგაზრდას გულზე რაღაც უცხო ლამაზი ნიშანი ექნება. ეს იმიტომ, რომ მრავალმა ნორჩმა მოჯირითემ, ტანმოვარჯიშემ, მოცეკვავემ ამ ფესტივალის ჯილდო დაიმსახურა.

მოსკოვში, აგვისტოს თვეში, მსოფლიოს ახალგაზრდობის შეგქვეს ფესტივალის დროს ცაზე ლაღად ინავარდებს ათასობით თეთრი მტრედი, გაიმართება მშვიდობის, მეგობრობისა და ძმობის ზეიმი. ამ ფესტივალზე საქართველოდან მრავალი ახალგაზრდა, — თქვენი უფროსი დები და ძმები გაემგზავრება.

ფესტივალზე — მოსკოვში განა მარტო ჩვენი სამშობლოს ქაბუკები და ქალიშვილები მოიყრიან თავს! აქ მსოფლიოს ას ორმოცი

ქვეყნის 30 ათასი ახალგაზრდა ჩამოვა; ჩინელი, რუსი, ქართველი, ზანგი, არაბი, ფრანგი, ინდოელი, კორეელი თუ მრავალი სხვა კუთხის შვილი მშვიდობისა და მეგობრობის სიმღერას ერთად შემოსძახებს. უცხოელი სტუმრები გაეცნობიან ჩვენი სამშობლოს მიღწევებს, მის ისტორიას, კულტურას, საბჭოთა ბავშვებისაგან მიიღებენ ლამაზ საჩუქრებს. ეს საჩუქრები საზღვარგარეთელ მეგობრებს მულამ მოაგონებენ ჩვენი ქვეყნის ბავშვებსა და აქ გატარებულ მზიარულ დღეებს.

დღედაქალაქში ფესტივალისათვის ყველაფერი მზად არის. ამაზე მოსკოვის ახალგაზრდობამ ადრევე იზრუნა. სტუმრებისათვის მოწყობილია მრავალი მოედანი, პარკი და ხეივანი. აგე-

ბულია საზაფხულო კინო-
თეატრები და, წარმოად-
გინეთ, მთელი ქალაქიც
ააშენეს მოსკოვის ახლოს,
რომელსაც ლუჟნიკი ჰქვია.

ფესტივალი ვ. ი. ლენინის
სახელობის ცენტრალურ
სტადიონზე გაიხსნება. მოე-
წყობა სხვადასხვა სანახაო-
ბა; ჩატარდება ქალაქისა და
სოფლის ახალგაზრდობის
დიდი ზეიმი. კრემლში
მოეწყობა კარნავალი და
ბალი. აი, კიდევ სამახსოვ-
როდ რა კეთდება: ზეიმის
დღეებში გაშენდება დიდი
პარკი, თითო მონაწილე
თითო ზეს დარგავს და ამ
ბაღს „მეგობრობის პარკი“
დაერქმევა. მოსკოვის თეატ-
რებში, კლუბებსა და მოედ-
ნებზე ყოველდღე 60-ზე
მეტე კონცერტი ჩატარ-
დება, ასობით მუსიკოსი,
მოცეკვე, მომღერალი

თუ ტანმოვარჯიშე ჩაებმე-
ბა შეჯიბრში.

თეთრი მტრელი ფესტი-
ვალის ყველა მონაწილეს
დასჯირდება, ამდენ მტრედს
კი ვერც ერთი ფერმა
ვერ მოაშენებს. ან ისეთი
დიდი ბალი სად იქნება,
რომ იმდენი ყვავილი გა-
ზარდოს, რამდენიც ამ ფეს-
ტივალზე იქნება საქირო.
ამიტომ მოსკოველმა პიო-
ნერებმა და მოსწავლეებმა
საქმე გაინაწილეს და პი-
რობა დადევს, თუ ვინ
რამდენ მტრედს გამოზრ-
დის, რამდენ ყვავილს გა-
ახარებს ფესტივალისათვის.

ფესტივალის დღეებში
დიდიდან საღამომდე ქა-
ლაქში არ შეწყდება მუსი-
კის მფლოდიური ჰანგები,
მსოფლიოს ყოველი კუთხის
წარმომადგენლების სიმღე-
რები და ცეკვები.

სიმინდი, ტყე და ყვავილები

ოგია იოსელიანი

ნახატები რ. ხაუჩიკიძისა

ატარა ბიჭია რამაზი, უფრო პატარა გოგოა მანანა, მაგრამ ძალიან, ძალიან პატარაა კატის ორი კნუტი.

გუშინ ქარი უბერავდა. ხეებიდან ცვიოდა მსხალი, წითელი და ყვითელი ვაშ-

ლი, ჩამოცვივდა კომშიც, ალვის ხე კი მხოლოდ ირხეოდა,—მოიხრებოდა, გასწორდებოდა, ისევ მოიხრებოდა და მერე ისევ გაიმართებოდა, ხოლო ძირს არაფერი ცვიოდა.

ყველაფერი იმ ქარის ბრალი კია, გუშინ რომ უბერავდა; ქარს რომ არ წაქეცია კოლმეურნეობის ყანაში სიმინდები, ვერც მანანა და ვერც რამაზი ჰქინტ ტაროს ვერ შესწვდებოდნენ.

ტაროები ბევრი დაამტვრიეს, ორი მანანამ და სამი თუ ოთხი რამაზმა. აბა, რა იცოდნენ, რომ ეს ქურდობა იყო.

— ბაეშეებო, რას ჰგავს ეს?—გაბრაზდა დედა.

— დედიკო, ეს ხომ ტაროებია და ტაროებს ჰგავს,—თქვა რამაზმა.

— კი, ტაროებია,—დაუმოწმა მანანამ.

— მერე სად გქონდათ თქვენ ეს ტაროები?

— ტაროები სიმინდს ჰქონდა, დედიკო.

— მე ვიცი, რომ ტაროები სიმინდს ექნებოდა, მაგრამ თქვენ ვინ მოგცათ?

— არავის არ მოუცია,—გამოტყდა რამაზი.

— ჩვენით მოგტყხეთ,—თქვა მანანამ.

— რას მეუბნებით!—გაჯაფრებით წამოიძახა დედამ,—თქვენ დაამტვრიეთ სიმინდები?

— არა, დედიკო, ვხოში არ მოგვიტყხია. იქ კი იმდენი სიმინდებია...

— საქმეც ესაა, რომ ვხოში არ მოგიტყხიათ და ტაროები კოლმეურნეობის ყანაში დაღეწეთ. ვხოში რომ უკითხავდ დაგმტვრიათ, მაშინ მე თვითონ დაგსჯიდით.

— ახლა ხომ არ დაგესჯი?—გაეხარდა რამაზს.

— მე კი აღარ დაგესჯით, ახლა მილიცია დაგსჯით.

— ჩვენ მოვტყეხეთ, ხომ არ მოგვიპარავს!

— უკითხავად და უნებართვოდ წამოღება ქურდობაა. თქვენ მოგელით დასჯა.

რამაზმა თავი ჩაჰკიდა, მანანამ ტირილი დაიწყო, მაგრამ დედა ისე იყო გაჯავრებული, რომ არ შეიცოდა.

— ჰო, მართლა, — მოაგონდა დე-

დას, — ერთი მილიციელი ჩვენს სოფელში, ის უსათუოდ შეიტყობს ამ ამბავს.

— მერე, შეილი რომ აღარ გეყოლება? — სლუკუნებს მანანა.

— არ მიყვლება და ქურდი შეილი არც მინდა. ქურდები მე არ მიყვარს. არც თქვენ მიყვარხართ.

შორს გაგზავრება

ოდი, გავიპაროთ ტყეში! — ჩუმად უთხრა რამაზმა მანანას.

— მერე მგელი არ შეგვკამს?

— ჩემი თოფი წავიღოთ, შენი ჩხარუნაც, შენ ჩხარუნა აჩხარუნე, მე თოფს ვესვრი.

— მერე მოკვდება?

— თუ არ მოკვდება, შეფშინდება და წავა.

თოფი მალე იპოვეს, ჩხარუნა კი კნუტებს წაეღოთ სათამაშოდ და დიდხანს ეძებეს. ისევ კნუტებმა გააჩხარუნეს განჯინის ქვეშ.

კნუტებო, რად გინდათ ჩხარუნა? თქვენ სიმინდი არ მოგიპარავეთ და არც არავინ გიკეროთ, მგელიც შინ არასოდეს

მოვა. რამაზი და მანანა კი მიდიან შორს, ტყეში და მილიციელი ვეღარ იპოვის ვერც რამაზს და ვერც მანანას.

თოფი რამაზმა გადაიკიდა მხარზე, მანანამ ჩხარუნა დაიჭირა ხელი და ეზოდან გზაზე გავიდნენ. გზა გრძელია და შორს, ძალიან შორს მიდის. ხელი-ხელ ჩაკიდებული რამაზი და მანანა სწორედ ამ გზაზე მიდიან; აქეთ თოფი, აქეთ ჩხარუნა. მგლების, რა თქმა უნდა, არ ეშინიათ.

— ჰამ, ჰამ! — დაიყვდა ბანჯგვლიანმა ძაღლმა ვიღაცის ეზოში და გზაზე გამოხტა.

— ვაიმე!— იყვირა მანანამ და რამაზს მიეკრა, რამაზმა მანანას ჩააუღო ხელი. ორივე ღობეს მიეყუტენენ. შიშით თვალები დახუჭეს.

დგას რამაზი და უცდის, საცაა უკბენს ნაგაზი.

— არ შეგეკვამა?— იკითხა მანანამ და ცალი თვალი გაახილა.

— ეტყობა, არ გვიკბენს, — უყიტა თვალში რამაზმა.

დგას ნაგაზი და არხეინად იქნევს ვება კულს.

— რომ წაიღებო, იქნებ მაშინ გვიკბოდა, — თქვა რამაზმა.

— შენ კარგი ძაღლი ხარ, არ გვიკბინო, გავვიშვი რა, — შეფხვეწა მანანა და ერთი ნაბიჯი გადადგა, მას მიჰყვა რამაზიც. ნაგაზი კვლავ არხეინად იქნევდა ვება კულს.

— გავიქცეთ! — დასტაცა ხელი რამაზმა მანანას და გაიქცნენ. რა იცოდა რამაზმა ან მანანამ, რომ უკვიანი ნაგაზი არ ერჩოდა პატარა ბავშვებს.

ბარბატი ტყეში

ტყეში მაღალი ხეებია; ხეებზე ჩიტები დაფრინავენ. აქვე ცხოვრობს შიშარა კურდღელი და ვშმაკი მელა, ეკლებიანი ზღარბი და კვილა ტურები.

მგელი კი რა ხანია აქ აღარ ცხოვრობს და ეს მათ არ იცოდნენ.

შევიდნენ ტყეში და ხის ძირას ჩამოსხდნენ. ტყე დიდია, აქ მათ ვერავინ იპოვის. რამაზს თოფი აქვს, მანანას ჩხარუნა. აბა, ერთი გამოჩნდეს მგელი!

ხეზე დიდი ჭრელი ჩიტი შემოჰოდა.

— ჩხხ! ჩხიფ-ჩხიფ! — ჩამოსძახა ჩიტმა.

აიხედეს მაღლა რამაზმა და მანანამ. იცოდნენ, რომ ჩიტები არ იკბინებოდნენ და შიშით არც ერთს არ შეშინებია.

— ჭშიო! — დაიყვირა რამაზმა.

— ჭშიო! ჭშიო! — ასძახა მანანამ.

— ჩხიფ, ჩხიფ! შიო-შიო! — გაიმეორა ჩიტმაც და გაფრინდა.

გაუკვირდათ ბავშვებს, მაგრამ რომ სცოდნოდნენ, ეს ჩიტი ჩხიკვი იყო, გაკვირდებოდათ არ გაუკვირდებოდათ.

იქვე დაბალი ბუჩქი შეინძრა.

— მგელია? — იკითხა მანანამ.

— მგელი იქნება! — თქვა რამაზმა.

თოფი აქვს რამაზს, ჩხარუნა აქვს მანანას. მგელი, გირჩევნია არ გამოხვიდეს!

ბუჩქიდან მგლის ნაცვლად რალაც გამოხტა, ნაცარა, გრძელყურებიანი და უკუდო. ვერ მოასწრო რამაზმა თოფის გასროლა, ვერც მანანამ გაჩხარუნება, რომ ახტა, გადახტა და დაიშალა. ეს კურდღელი იყო შეშინებული. მივიდნენ ისევ ხესთან. ხის ძირას ფხვიერი მიწა იყო.

— მოდი, ვითამაშოთ! — ჩაჯდა მანანა, დაჯდა რამაზიც.

მაგრამ ფხვიერი მიწიდან ბევრი ჭიანჭველა ამოძვრა. დაესია ხელზე ორივეს. დაყარეს მიწა და ჭიანჭველებიც ჩამოი-

ბერტყეს: აქ თურმე ჭიანჭველების სახლი იყო. მილიონდენ ჭიანჭველები და ისევ მოდიოდნენ. მოჭპონდათ დიდი ტვირთი, უკან კი არაფერი არ მიჭპონდათ.

კარგია ტყეში!.. ჩხიკეებია, კურდღლები გამობტებიან და ისევ მალე იმალებიან, ჭიანჭველებიც მოდიან და ისევ მიდიან. მაგრამ აქ დედა არაა, არც მამა და კნუტებიც შინ მარტო თამაშობენ.

— მილიციელი სახლში რომ ვერ გენახავდა, ამდენ ხანს წავიდოდა, — თქვა რამაზმა.

— ჩვენც წავიდეთ, დედა დაგვეჯის.

— დედა არა.

გადაიკიდა თოფი რამაზმა, დაიჭირა ჩხარუნა მანანამ და წავიდნენ.

იარეს, ნახეს სოკოები: თეთრი, მოწითალო და ისევ თეთრი. მათი სახლი კი არა ჩანს.

წინ წავიდა რამაზი თოფით, უკან გაჰყვა მანანა; იარეს, იარეს, სახლი მაინც არა ჩანს.

— დედააა! — იძახის რამაზი.

— დედაკოოო! — იძახის მანანა.

კეთილი კაცი და წითელკაბა გოგონა

ოო-პო-პოო! — მოისმა შორიდან.

მალე ვილაც კაცი გამოჩნდა. მას თავისი წითელკაბა გოგონა წამოყევანა ტყეში სოკოს საკრფელად.

— გამარჯობათ, ბავშვებო! — თქვა კაცმა, — აქ მარტოები ხომ არა ხართ?

— მარტო ვართ, ბიძია, — შესჩივლა რამაზმა.

— მილიციელს დავემაღეთ, — თქვა მანანამ.

— რატომ დავემაღეთ მილიციელს? — იკითხა კაცმა.

— ჩვენ უანაში სიმინდი მოეტეხეთ, — აუხსნა რამაზმა.

— ოო, ეს ძალიან ცუდია, — თავი გაიქნია კაცმა.

— სიმინდები წაქცეული იყო, — დაუმატა მანანამ.

— სულ ერთია, მაინც ცუდია, — თავს აქნევს ისევ კაცი.

— ჩვენ მეთს აღარ ვიზამთ, — ამბობს რამაზი, — მაგრამ მილიციელი დაგვეჯის.

— მილიციელს შე ვეტყვი, რომ მეთს

აღარ ჩაიდნეთ, და ისიც აღარ დაგსჯით.

— ჩვენ დედას მაინც აღარ ვუყვარვართ,—ამბობს მანანა.

— იცით, რა ვქნათ,—მოიფიქრა კაცმა,—გავაყვითოთ. თაიგული და დედას მივუტანოთ, იქნებ შეგიყვაროთ.

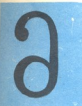
— დავკრიფოთ ყვავილები,—თანახმა წითელკაბა გოგოც.

— დედას ძალიან უყვარს ყვავილები,—ამბობს რამაზი.

— წითელი ყვავილები,—ამბობს მანანა.

კეთილმა კაცმა და წითელკაბა გოგომ რამაზი და მანანა მალე გამოიყვანეს მინდორზე.

მოკრიფეს წითელი, თეთრი, ყვითელი ყვავილები, მაგრამ დედას წითელი ყვავილი უყვარდა და ყველაზე მეტი მაინც წითელი ყვავილი დაკრიფეს.

დედ-მამასთან

იდიან შინისაკენ, ყვავილები რამაზსა და მანანას მიაქვთ.

აგერ გზაში აგერ მამა გამოჩნდა, მერე—დედა.

— აი, თქვენი მამა, აგერ დედაც!—გახელდა კაცმა.

— სად იყავით?—იკითხა დედამ.

— ჩვენ, დედა, ყვავილები დაგკრიფეთ,—თქვა რამაზმა.

— წითელი ყვავილები, — დაანახვა თაიგული მანანამ.

— ყვავილები კარგია, მაგრამ რაც დააშავეთ, მის შესახებ უთხარით თუ არა ძია მილიციელს?—იკითხა დედამ.

— ჩვენ ამ ძიას ვუთხარით, ეს კი მილიციელს ეტყვის.

— ეს ძია თვითონაა მილიციელი,—თქვა მამამ.

რამაზმა და მანანამ ერთმანეთს შეხედეს.

— მე ყველაფერი ვიცი,—თქვა მილიციელმა,—მაგრამ ისიც ვიცი, რომ აღარ გაამეორებენ იმ საქციელს და აღარც ტყეში წავლენ დაუკითხავად.

— არ წავალთ,—თქვეს რამაზმა და მანანამ.

— ნახვამდის! — წამოიძახეს მილიციელმა და მისმა წითელკაბა გოგომ და წავიდნენ.

მანანა დედამ აიყვანა ხელში, რამაზი—მამამ და ისინიც შინ დაბრუნდნენ.

შინ კნუტები თამაშობდნენ, ქარი აღარ უბერავდა და არც ხეები ირხეოდა.

აღმები

პირველი მასია.

— აღმები, აღმები!

— ერთი მე, ერთი მე!—ყვირიან ბავშვები და ხელებს ჰაერში აქნევენ.

— ახლავე, ახლავე, ყველას შეგხვდებათ, ყველას მოგცემთ, ოღონდ მაკადეთ!—აწყნარებს რუსუდან მასწავლებელი და აღმებს სათითაოდ არიგებს.

მოუთმენელი ბავშვები აღმებს იტაცებენ და ჰაერში აფრიალებენ.

რუსუდანს ერთი აღამილა შერჩა ხელში.

— ნეტავ ვისთვის არ მიმიცია?—ფიქრობს ის და ბავშვებს ათვალერებს, მაგრამ იმდენი წითელი აღამი ამართულა ზევით, რომ ბავშვების სახეებსაც ვეღარ ხედავს.

რა ყრიაშულია!

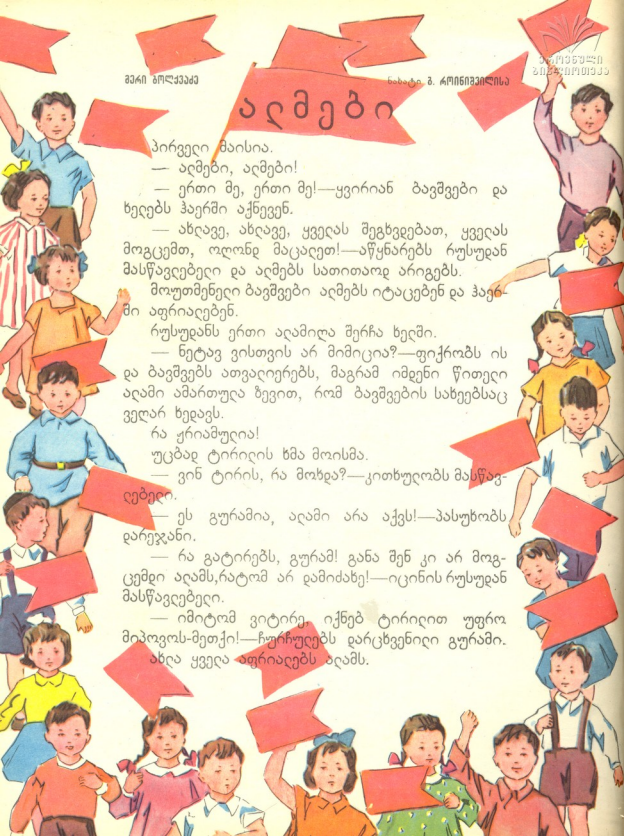
უცბად ტირილის ხმა მოისმა.

— ვინ ტირის, რა მოხდა?—კითხულობს მასწავლებელი.

— ეს გურამია, აღამი არა აქვს!—პასუხობს დარეჯანი.

— რა გატირებს, გურამ! განა შენ კი არ მოგცემდი აღამს, რატომ არ დამიძახე!—იციინის რუსუდან მასწავლებელი.

— იმიტომ ვიტირე, იქნებ ტირილით უფრო მიპოვოს-მეთქი!—ჩურჩულებს დარცხვენილი გურამი. ახლა ყველა აფრიალებს აღამს.

მარგან ლუბანიძე

ნახატი შ. ჩიჩინაშვილისა

პიონერული სიბუჩა

ოცდათხუთმეტ წელიწადს
ელაფს მზეში საუკირო,
ანალ-ანალ თაობებს
უხმობს მისი ძახილი.
თუ ხარ კლასში ბეჯითი,
შინ გამრჯე და უოჩადი,
მსოფოდ მაშინ განდები
ღირსი ჩვენი ოჯახის!
ჩვენ არ გუახსოვს წარსული—
დრო ჩაგვრის და წამების;
ჰიტონერთა რიგებში
მდგარან ჩვენი მამების.

ანლა ჩვენ მოვაბიჯებთ,
ანლა ჩვენ ვართ სორჩები.
ოცდათხუთმეტ წელიწადს
ფრიალებენ დროები.
ოცდათხუთმეტ წელიწადს
ელაფს მზეში საუკირო,—
ანალ-ანალ თაობებს
უხმობს მისი ძახილი.
თუ ხარ კლასში ბეჯითი,
შინ მარჯვე და უოჩადი,
ჩვენსკენ! ჩვენსკენ! ეოფილსარ
ღირსი ჩვენი ოჯახის!

საქსე-საი რაგონი

ქენნი და ოქრო

ქენი კაცს მანძი დიდ-ბილი ოქრო ხედავს და ვი-ველელე დიდობა ამ ხე-ველის სხისხედავს. სხე კაცს მუშაობს ეს და ოქრო მო-და, ამოიხსნა იმდევალს და ქანს. ეს კაცი ძე ხმარავს რის სხე-ღობისი. რი დიხს მუდია, მოიხსნა ოქრო, თან წილი და მის წილად კი დი-

და დიხსნი. მოხდა კაცს იფხის სხე. მოიხსნა და რა სხე: ოქროს ხე-დავს დიდი იგი. დიხვი ტარილი და ვიხს. მუდია ოქროს ამოიხსნა კაცი და ჰყავს: — რის სჯარაო? მის უხის: — ოქრო დიხვი, დიხსევა არ მხედი. იგი მოიხსნა და მის ხედავს დიდი დიხვილი.

— რა ვერაგებს? მე მანძი კაცს ოქრო იღის, კაცს ჭე, თუ არ დიხს. ვიხვი! — მოგვი იმ კაცს.

საქსე-საი რაგონი

სოფლის გეგენეგელი

იღვი და მისელი დამო-მოდებენ. — მოგვი იფხ-ნათი! მდღეს უხის: რი-კორ ვიხვილი!

მისელი მოგვი: — ჭე! თუ მე ვიხვილი და ოქრო ვიხს!

ვიხვილი იღვი. მისელი ხეხე მუდია, ვი-ვილი დიხვი. მუდის მისი ხს მუდის, მოგვი და მისელი ჰყავს: მისე რა ვი-ღვი!

მისელი მოგვი: სოფლის ვიხვილი. მუდის უხის: მისელი, სხელის იფხ-ვი მოიხვილი!

მისელი მისელი: მისელილი მის-და წესი, კალევათე ვე მოიხვილი!

მუდის მისელი სოფლის ვიხვილი რა. მისელილი მოგვი და უხის: იფხ-მისელი იფხილი მისელი. მოგვი მის-ელი, მუდის კომოგვი, დიხვი და კვილი მოიხვილი. მოგვი დიხვილი, ნათრ-ვი მუდია, კარსე მოგვი და დიხვის:

— მე ხმ სხე ჭევის დიხვისთა და თუ მე სხეის სოფლის ვიხვილი, იფხვი მუდისთა!

ერთხელ ნაკადლის ნაპირს მივყვებოდი და ბუჩქებში ზღარბს მოვკარი თვალი. იმანაც შემამჩნია, დაგორგოლავედა და ისე დაიტუტუნა: ტუქ-ტუქ, — კაცს ეგონებოდა, შორიდან ავტომანქანა მოდისო. როცა ჩემის წვერი ოდნავ გავკარი, ზღარბმა ვაბრაზებით დაიფრუტუნა და ნემსები ჩემქაში ჩამასო.

— ასე ხომ! — ჩავეილაპარაკე და ნაკადულში ჩავაგდე.

ზღარბი წყალში მაშინვე გასწორდა და პატარა გოჭივით ნაპირისაკენ გასცურა. ავიღე ჯოხი, ზღარბი ქულში ჩავაგორე და შინ წამოვიღე.

სახლში თავგები გვაწუხებდა. გამეგონა, ზღარბი იმათი დიდი მტერიაო, და გადავწყვიტე: ბარემ ჩემთან იცხოვროს და თან თავებიც გაწყვიტოს-მეთქი.

ეს ჩხვლეტია ბურთი შუა ოთახში დავედ და წერას შევუდექი. თან ცალი თვალი ზღარბისაკენ მეჭირა. მალე მოსწყინდა გაუნძრევლად წოლა, გაიშალა, მიიხედა-მოიხედა. ბოლოს საწოლის ქვეშ აღგილი ამოირჩია და იქ გაინაბა.

სალამოს ლამა ავანთე და, გამარჯობათ! ზღარბი საწოლიდან გამოცუნცულდა. ალბათ ეგონა, ტყეში მთვარე ამოვიღაო; ზღარბებს ხომ მთვარის შუქზე მინდორში სირბილი უყვართ. ჩემი ფეხები კი ხის ძირებს ჰგავდა და, ეტყობა, ეს ძალიან მოეწონა ზღარბს: ფეხებში მიძვრებოდა, სუნავდა და ნემსებს ჩემქმების ქუსლზე მიხახუნებდა.

გაზეთი წავიკითხე და მერე ხელიდან გამივარდა, — ჩამძინებოდა.

უცბად ოთახში რაღაც ფაჩუნი მომესმა. როცა ასანთი გავკარი და სანთელი ავანთე, ზღარბი საწოლქვეშ შევვარდა. ხოლო გაზეთი მაგიდასთან კი არა, ოთახის შუაგულში ეგდო. სანთელი ანთებული დავტოვე, — ძილი გამიტყდა. მალე ჩემი მდგმური ისევ გამოძვრა და პირდაპირ გაზეთისაკენ გაეშურა; ჯერ

გარშემო უტრიალა, ბევრი აშრიალა და ბოლოს, როგორც იქნა, მოახერხა: უზარმაზარი გაზეთი ნემსებზე წამოიკცა და კუთხისაკენ წაათრია.

მიეხედო, რაც უნდოდა: გაზეთს გამხმარი ფოთლების მაგიერ მიათრევდა, რომ სორო გაეკეთებინა. მართლაც, სულ მალე გაეხეთა გაზეთში და ნამდვილი სორო გაიკეთა. ეს დიდი საქმე რომ დაასრულა, თავისი ბინიდან გამოვიდა და სანთელს, მისი ჰკუთით, მთვარეს, დაუწყო თვალღიერება.

მე წამოვდექი. ზღარბი არ განძრეულა.

იატაკზე თეფშით წყალი დავუდგი: — მოდი, მოდი, — ვეუბნები, — ხომ

ვინახე? ზღარბი მირბის, ზურგზე კი ვაშლი აქვს წამოკმული. შეირბინა სოროში, დადო და ახლა მეორე ვაშლისთვის გაიქცა კუთხეში. იქ ვაშლით სასვე ტომარა წაქცეულიყო. აი, ზღარბმა მიირბინა ვაშლთან, დამრგვალდა, გაიქნია ტანი და ნემსებზე წამოკმული მეორე ვაშლით ისევ უკან მოკუნცულეხს.

ასე მოეწყო ზღარბი ჩემთან საცხოვრებლად. ახლა, როგორც კი ჩაის სმას შევეუდგები, მაშინვე გვერდზე მოვიხვამ. ხან რძეს დაუესხამ თეფშზე და შესვლემს, ხან ფუნთუშას მიეცემ და შესანსლავს ხოლმე.

თარგმანი გ. ძიძგურიხა

ხედავ, მთვარეც მოგიწყვე, ხეებიც, აი, წყალიც...

ვხედავ: ადგილიდან დაიძრა. — დალიე, — შევთავაზებ.

ცოტა მოლოკა. მე ფრთხილად გადაულსვი ჩველგებია ზურგზე ხელი.

— ახლა კი დავიძინოთ, ჩემო კარგო, — ვუთხარი მე, დავწეკი და სანთელი ჩავაქრე.

არ ვიცი, რამდენ ხანს მეძინა. უცებ მესმის: ჩემს ოთახში ისევ რაღაც მოძრაობაა.

სანთელი რომ ავანთე, იცით, რა და-

გოგია

გადაწყვიტა გოგიამ,
ჩიტს დაუგოს მახე.
მახეს ძუა სჭირდება,
რას ჩაიდენს, ნახეთ!

გაახსენდა მახლობლად
მობადაზე ღურჯა;
დაუყარა ბაღანი
ერთი-ორი ბლუჯა.

კულს ხელი რომ წაავლო,
ცხენი შედგა წუთით...
მერე უცებ ღონივრად
მოიქნია კული!..

მათრახვივით მოარტყა,
აატირა ბიჭი...
ჩიტუნა კი ღობეზე
კვლავ განაგრძობს ტიკტიკს!

ჩუკოს სათითური

ბაღახეშში სათითური
დაეკარგა ბებიას,
ეძებს ბებო, ეძებს, მაგრამ
ველარ მოუძებნია.

აი, ნახა კიდევ
და ვერ მიხვდა იმწამს,
სათითურის ნაცვლად
რკო რომ წამოიცვა.

იჯდეს აგრე ჩეროში,
კეროს აგრე ნებვირად,
მე კი ნამდვილ სათითურს
მოვუძებნი ბებიას.

3. ჯაპახაძე

ტელევიზორი

ტელევიზორი იყიდა
მალაზიაში მამიკომ,
მამიკოს მოსვლა ეზოში
ყველამ უმაღლე გაიგო.
მოგროვდნენ ეზოს ბავშვებრი
ტელევიზორის გარშემო.
დავხურეთ ყველა დარაბა
და ყველამ სუნთქვა განაბა,
აინთო თეთრი ეკრანი,
უცებ გამოჩნდა პრიკინა!
ბავშვებმა შექნეს ყოყინა,
ბებომაჲ ბევრი იცინა.
მამიკომ გვითხრა:—დაწყნარდით,
ნუ იხმაურებთ, ბავშვებო!..
და ჩვენც უმაღლე დავწყნარდით
ტელევიზორის გარშემო.
უმაღლე შეწყდა ყოყინა,
მღეროდა მხოლოდ პრიკინა...

მკერავი

ჩემისთანა მკერავი
ვერ იშვოვოთ ვერავინ,
შეგიკეროთ კაბები
ღამაზი და კარგები!

შომიტანეს საშარველ,
შევეკრე და დავშადე,
გამოვჭერი ბალათი,
ღამაზი და ხალათი.

ჩემი სახლის კარებთან
შოდინა და შიდიან,
დიდა თუ ბინდია,
თოჯინების რიგია.

მცირალა

გულს უყვარს ყველგან,
უკან გატირება,
მისი შიშით ვერსად
ვერ წასულა დედა.

—მეც წამოვად სხვაგან,
წამიყვანე ჩქარა,
სახლში ბებიასთან
არ დავრჩები არა!—

გულამოსკვნით ტირის
როგორც ღერწმის სტვირი.
ალარც დაპირება,
ალარც დაყვავება,
აბა, ყველგან როგორ
წაიყვანოს დედა!

7269

3. მოპოვებული

ბაკეკა

ტანად ერთი ციდაა,
ერთი გოჯა რქები აქვს,
ბაკიბუკი ბეკეკა
მე მარჯუა ბებიამ.

დაკუნტრუშებს მინდორში,
თეთრია და ღამაზი!
წუთსაც არ მოგვწყინდება
ერთმანეთთან თამაში.

მთელ ღღუს ერთად ვატარებთ,
სხვისთვის აღარ გვცადია...
არ მირქინო, ბეკეკო,
მეწყინება ძალიან.

ვიხი მამა

მშენია ბიჭი იყო ავიზი ტანისებული
 მუხურით ჰქონდა, პარს არ იმანდა, ცხვირს
 კი სახელით იხივადი ერთი ცუდი ჩვეუ-
 ლბის კიდევ ჰქონდა ავიზი ვისაც კი შე-
 ხედებოდა, ჰკითხავდა:

— შენ ვაქვს ჩემთვის ხელი?
 შენა ვაქვს ჩემთვის ტკბილი?

ერთხელ ავიზი ხიმა ქვეია შეხედა
 ავიზის იამბში და რას ხედავს! წიწვებს
 საწოდებდა ერთი, ვაიხურული ტკბილი
 წილი კი ერთი ლეგონზე ავიდა, მერაბი—
 კარდის თავზე, ხილით იტყარზე, მარჯული
 კი არც ვაიხილა, ისე წვეს და სინანის.

— ეს ჩანს ჰყავს, ჩემი დიდი, ბიჭი ე-
 ჩადლებს არ აქვს! — უთხვედურია ხიმა
 ავიზის დედას.

— ჩა ვინა, ვერაფერი მოუხეობს ი-
 ნებს შენ დაეცეხის, მოხეობარე.

— კარგი, — ჰყავს ხიმა და ავიზი შეს-
 ძამს — ავი, ვაიხეობ!

ავიზი ზარმაცად ვარზობრა, თვალს გა-
 ახილა და ხიმას არც კი მისაღებშია, ჰკით-
 ხა:

— შენ ვაქვს ჩემთვის ხელი?
 შენა ვაქვს ჩემთვის ტკბილი?

— მე შენთვის არაფერი არა მქვას.
 წადი, ეზოში შენი ძმა მოხეობ და ხილის
 ის ვაქვებს, — მიდგო ხიმა.

— ვინ არის ჩემი ძმა? — სხარულით
 იკითხა ავიზმა.

— წადი და მოხეობ!
 ავიზი ეზოში გავიდა, ხედავს ლამაზი
 კატა კურჩხს ზის და მუხუხობს.

— შენ ხომ არა ხარ ჩემი ძმა?
 შენა ვაქვს ჩემთვის ხელი?

შენა ვაქვს ჩემთვის ხელი?
 შენა ვაქვს ჩემთვის ტკბილი?
 შეუკობს კატას ავიზი.

— მე შენი ძმა? — ვაიხეობრა კატამ, —
 ამა, მე შენი ძმა როგორ ვიქნები? შენზე
 მე სულთა ვარ, ერთი ბეწუცი კი არა მქვას
 მუხურითა დღური რამდენჯერაც ვიხარ ტანმა
 და თავ-პარსი, ხილიცა მქვას, ტკბილიცა
 მქვას, მერაბ შენთვის დახმარეულ თავდას
 არ ვაიხეობეს, — უთხრა კატამ.

— არა ხარ და არც მიხედობ, — მამა-
 ხა კატას ავიზმა და იქვე შევიდა ხიმა მ-
 შარა:

— შენ ხომ არა ხარ ჩემი ძმა?
 შენა ვაქვს ჩემთვის ხელი?

შენა ვაქვს ჩემთვის ტკბილი?
 — მე შენი ძმა? — ვაიხეობრა კატამ.

და შეუკურბოდა ხიმა, — ვე როგორს ჰკიდ-
 რე, შე მშენთან სარკესი მარჯუა ჩიხედე.
 ჩანს მკაცრად! მე კი მოქვსაც არ მოეწო-
 სანამ დედა კარზედ არ ვაიხილავს და
 თვითონა და ვაიხეობრა ვიხილავს
 მქვას, ტკბილიცა მქვას, მერაბ შენთვის
 დახმარეულ თავდას კი ვაიხილავს, — უთხრა
 ხიმა და კურჩხით გასივლიდა ავიზი.

ავიზი დიდობდა — ნოღო ხიმა მ-
 იქნა სიდე არის ვინ არის ხიმა ძმა?
 და ის იყო შენ წარუღას ამარებდა, რომ
 მოხეს.

— მიდი ავიზ, მე ვარ შენი ძმა მე
 მქვას შენთვის ხელი, ვერაფერი, ტკბილი,
 შენ რომ ვაიხილავს, შენ რომ ვაიხეობარე.

მოხედა ავიზმა და რას ხედავს!
 — ლარა ლავში ჩაწოდდა, ტკბილში

ამოხეობრა სარმარის ტყეში ხიმა გაეცხრა
 და ავიზი სთავაზობს.

ავიზი მშარულ ავიდა.

ბავშვებს, ეს წვენი ეზო-
 რებში ამ ზაფხულსა სიხვე-
 ჯარით მოხდა, დღისა-
 შენდაც მოხეობნი თუა-
 ენური ადამიანი მათ თავ-
 დაეცეხის.

სოფლები

მ. შავიშვილი

ვევლი მიხედობს აქვას,
 სოფლის აქო და აქო,
 მას და ჩემოც ზღაბს,
 მათოც ეთბის სიქე,
 ჩემოც წინ მიდის ხიხეხით,
 სოფელი ჩემოც დარბა.

ხილას დაქვას მწიფობა,
 თ, იმთა ზღაბს,
 მას ჩვეებს, ჩემოც ეთბის
 ძველი ზღაბს, მწიფობს,
 ხიხეხობს მწიფობა,
 ვაიხეობრა მწიფობა.

ბავშვების
გაზეთი

651/84

ვდის შხატერია ივთუნის გ. თთიბამცს.

მეტრა შეადგინა რვეაჲ ცუციტირძეჲ.

რედატორი იოსებ ნონეშვილი საჩინდებიო კლდეაჲ ი. გრიშაშვილი, კ. გოგიაშვილი, მაცვალა შრეველიშვილი (რედატორის მოადგილე), ი. სიბარულიძე, ნ. უნაჭოშვილი, შ. ცხადაძე (სამხატვრო რედატორი)

გამომცემის ოცდაშეათი წელი წასი 286

Д И Л - еженедельный детский журнал ЦК АКSM Грузии № 5, май 1957 г., Тбилиси, Пр. М. Пашава 91.
სტალინბაჲში, ზედუქვის შიხანთი ოხლის, ზღვინის ბოსი. 91; ტელ. 3-37-38, ვიზიტი. 222; № 128 სკაჲის 222; № 454
ტარაჲი 19500 თუ 8122 ხელშეორვარითა დასაბუნბადა 26. III, 1957 წ. ეწეაჲი დასხვლის ლიოიუნიტერ ბუნარ ვარჯაჲი